

Adéu a les receptes gratuïtes

El Govern obre el meló de la revisió del copagament farmacèutic emparat en els exemples d'Europa

La Generalitat vol implantar una taxa per evitar excessos en el consum de medicaments. Els analistes reclamen una revisió de l'actual copagament farmacèutic, i a Europa hi ha varietat de models.

JOAN SERRA

BARCELONA. El Govern ha de tenir la despesa i pensa que, en matèria farmacèutica, hi ha camí per recórrer. "La revisió del copagament de medicaments és ineludible i inevitable", exposa el professor Manel Peiró, coordinador de les activitats d'Esade al sector sanitari, en referència a la proposta de la Generalitat. L'executiu d'Artur Mas va plantejar dimarts la creació d'un "tiquet moderador de la demanda", una mena de peatge que el president també va definir com una "taxa dissuasòria sobre el consum excessiu de medicaments". Tot i que no ha detallat com l'aplicarà ni quins ciutadans afectarà, la intenció del Govern apunta a cobrar una quantitat per cada recepta expedida i no sobre el preu del farmacèutic. Catalunya analitza ara si pot executar la mesura en solitari o l'ha d'elevat al Consell Interterritorial de Salut i esperar la decisió de l'Estat.

El consum de fàrmacs

Cap altre estat europeu dispensa més medicaments que Espanya. L'estat espanyol és capdavanter a Europa en el consum de fàrmacs. De cada 100 euros gastats en sanitat, 20 es destinen a medicaments, i un 78% de les receptes es prescriuen a ciutadans que estan exempts de pagar. Salut esgrimeix amb xifres la necessitat de posar barreres al consum. Els metges catalans prescriuen 150 milions de receptes anuals. La memòria del 2009 de Farmaindústria, l'associació estatal de la indústria farmacèutica, recull que, amb càrrec a fons públics, es van dispensar 1.100 milions de receptes a l'Estat.

El copagament a l'Estat

Els pensionistes n'estan exempts i la resta abonen el 40% del cost. A Espanya ja s'aplica el copagament sobre els medicaments finançats per l'administració. Els treballadors, tant si tenen feina com si estan a l'atur, paguen un 40% del cost del farmacèutic, mentre que tots els pensionistes estan exempts de pagar. El conseller de Salut, Boi Ruiz, defensa la revisió del model, una tesi avalada per experts i patrons del sector sanitari -com la **Unió Catalana d'Hospital-**, que proposen establir l'aportació dels ciutadans en funció del nivell de renda i la situació laboral. "La revisió del sistema clama al cel", exposa Jaume Puig-Junoy, professor d'economia i empresa de la Universitat Pompeu Fabra. "Té molt sentit actualitzar el model a la realitat econòmica", afegeix Anna García-Altés, economis-



LA FACTURA FARMACÈUTICA. Els farmacèutics han protestat últimament per les retallades.

FRANCESC MELCION



El dispendi
Un 78% de les receptes es prescriuen a ciutadans que no han de pagar res

L'anàlisi
El Govern estudia si pot aplicar la taxa o si la decisió correspon a l'Estat

ta de la salut. A Europa hi ha nombrosos exemples de copagament farmacèutic.

El copagament obligatori

França i Bèlgica només recepten gratis els fàrmacs més necessaris. En alguns països, l'estat només ofereix sense cost els tractaments més bàsics i efectius, com la insulina per als diabètics. El ciutadà paga una part o la totalitat dels medicaments no inclosos en la categoria dels més necessaris. En el cas francès, s'abona entre el 35% i el 65% del cost, a banda d'una taxa per farmacèutic.

El copagament amb límit

Suècia i Alemanya estableixen un màxim del cost facturat a l'usuari. A Suècia, el ciutadà paga pels fàrmacs i les visites mèdiques fins a arribar a

un límit anual equivalent a uns 400 euros. A Alemanya, aquest topall està fixat en funció dels ingressos: els usuaris amb malalties cròniques paguen un màxim del 1% de la seva renda, mentre que el llindar de la resta de ciutadans s'eleva fins al 2%. En la majoria d'estats d'Europa eximeixen els menors d'edat del copagament i vinculen l'esforç econòmic a la renda dels pacients.

El copagament evitable

Alemanya i Holanda fan pagar la diferència si s'opta pel farmacèutic. El sector públic fixa un preu de referència per a un grup de fàrmacs que són terapèuticament equivalents o combaten una mateixa malaltia. Si el pacient en vol un de marca -més car-, paga la diferència entre el cost del farmacèutic i el fixat per l'administració.

Degoteig de reaccions al pla del Govern

El sindicat Metges de Catalunya va advertir ahir al Govern que introduir tiquets moderadors per posar barreres en l'accés a les receptes "suposaria un greuge per als malalts crònics" i "podria vulnerar la llei de garanties i ús racional dels medicaments" del 2006. En un comunicat, el sindicat va puntualitzar que "les comunitats autònomes no tenen competències per imposar taxes sobre el preu dels fàrmacs", perquè es trencaria el principi d'igualtat dels ciutadans a comprar un mateix farmacèutic a l'Estat. En canvi, Metges de Catalunya avalaria revisar el copagament ac-

tual dels medicaments en funció de la renda. El Col·legi d'Infermeria va fer una crida als usuaris a preguntar-se "si correspon als ciutadans assumir el cost de la decisió del seu metge". L'entitat col·legial va apuntar que la mesura obliga el pacient "a pagar els plats trencats". En canvi, el Col·legi de Metges veu amb bons ulls la introducció d'un tiquet moderador en les receptes si així s'eviten retallades en l'àmbit assistencial. El vicepresident, Jaume Padrós, va aplaudir "que es comencin a posar mesures sobre la taula per buscar més eficiència del sistema".

EL BITLLET

Moderador o recaptador?

El que paguem pels medicaments que consumim no ha canviat des del 1978. Només els actius paguen una part del preu mentre que als pensionistes se'ls atorga sense més prova de mitjans la gratuïtat. Més de 30 anys després sabem que paguem poc més del 6% del cost, que el preu zero fomenta un consum excessiu i que la gratuïtat a tot pensionista no garanteix que la subvenció la focalitzem en els més desfavorits. El tiquet moderador es pot entendre més com una taxa afegida que no un canvi en l'actual sistema. Si la taxa és reduïda, exceptua només els sense recursos de qualsevol edat, limita el màxim anual que es pot fer pagar i no serveix per posposar la reforma del copagament estatal, resultarà una bona idea. I ho serà més si els prescriptors s'impliquen en la moderació.

JAUME PUIG JUNOY
DEPARTAMENT D'ECONOMIA UPF

